

Monumentnummer*: 529748

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 december 2012
Kadaster deel/nr 82939/62

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Deelen	Ede	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Deelen	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Otterlo	C			773

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 10 ligt aan de noordzijde van de voormalige Deeler Buurtweg, met de hoofdas vrijwel evenwijdig met de weg, en vrijstaand aan een achterstraatje, ongeveer tussen gebouw 11 en het aan de overzijde van de achterstraat gelegen gebouw B1. In 1940 gebouwd als 'Sonderbau', type badhuis, mede in gebruik als ketelhuis, een hoedanigheid waarin het een pioniersrol vervulde in stadsverwarmingstechniek. Op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945. Op mesoniveau deel van een ijl complex van in een esdorpachtige structuur geplaatste gebouwen. Op microniveau deel van een los gegroepeerd ensemble van in lineair verband geplaatste gebouwen.

Omschrijving

Deels onderkelderd, eenlaags, wit gesausd, bakstenen BADHUIS / KETELHUIS op L-vormige plattegrond met plint in gecementeerd metselwerk, bestaande uit een rechthoekig bouwdeel onder een aan weerszijden afgewolfd zadeldak en een iets lagere noordoostelijke aanbouw onder aangekapt schilddak, beide belegd met gegolfde grauwe betonnen pannen en uitgevoerd met enig overstek. Oostelijk van het midden, dwars op de hoofdnoklijn, staat een relatief omvangrijke en enkele meters hoge, op T-vormig plattegrond gebouwde bakstenen schoorsteen annex toren / uitkijkpost, die aan de westzijde is voorzien van klimijzers en die aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

noord- en de zuidkant spleetvenstertjes bevat. In het noordelijk dakschild een jongere schoorsteen. In westelijke kopgevel bakstenen treden en stoep, centrale toegangsopening met dubbele naar buiten openslaande deuren en door roeden verdeeld achtruits bovenlicht. Ter weerszijden vensters met in drieën verdeeld valraam. Hierboven op zolderniveau twee kleine vensters. Aan de oostelijke kopgevel een zijdelingse bakstenen trap naar een toegang op kelderniveau, en twee vensteropeningen met in vieren verdeeld valraam. Op de begane grond in beide langsgevels zes vensteropeningen onder een rollaag en voorzien van relatief kleine, in hoofdzaak met roeden verdeelde houten draairamen of van met roeden verdeelde houten zesruits valramen. Vensterdorpels uitgevoerd in aflopend tegelwerk. In de zuidelijke langsgevel rechts van het midden een toegangsopening. Mastgoten en wit geschilderde windveren. De oostelijke en noordelijke gevels van de aanbouw elk voorzien van vergelijkbare vensters, maar onder betonnen latei en met bakstenen onderdorpels; westelijke gevel blind. Mastgoten.

Interieur ten dele intact. Het badhuisgedeelte bevat onder meer een aantal geel betegelde badcabines met afgeronde, granito bankjes en een strijkrimte met houten strijkplanken. Met platen beschoten sporen- en spantenkap. Het aparte, niet toegankelijke ketelhuis bevat in de aanbouw op kelderniveau onder meer een met gele en zwarte tegels bezette ruimte, waarin een moderne verwarmingsinstallatie is opgesteld, die nog steeds een functie vervult voor de verwarming van het kampement.

Waardering

Badhuis / ketelhuis, van algemeen belang als vrij zeldzaam en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de betekenis voor de geschiedenis van de wijkverwarming in Nederland, uit de in een kunstmatig opgezette esdorpstructuur doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument